

DOCTORAL SUBJECT SUB-UNIT

Subject name	Field of study (branch) code	Faculty	Department
Periodization Models of Lithuanian History and Historiography	History and Archaeology H 005	Faculty of History	Department of Theory of History and History of Culture
Mode of study	Number of credits ECTS	Mode of study	Number of credits ECTS
lectures	2	consultations	1,5
individual	2	seminars	2
Total 7,5			

Subject annotation

The **subject**, by including the study of the general representations (syntheses) of the history of Lithuania, the works devoted to individual fields of history (monographs), and the development of the science of history (historiography) itself, reconstructs the theoretical map of the problems of the history of Lithuania, which is the object of this course and the axial perspective. The term *Lithuanian history* is understood both in the ontological and epistemological sense, and therefore both classical historical problems and historiography (the study of the development of the science of history) are explored in parallel. The course analyses the historiography of Lithuanian history, contemporary research, and syntheses, taking into account contemporary historical methodologies (methodological schools of overcoming historicism). One or several fields of study are chosen: 1. Paradigms of the historiography of Lithuanian history (the development of the historiography of Lithuanian history is examined); 2. Contemporary theoretical models of Lithuanian history; 3. Periodization models of Lithuanian history, current research on processes and structures; 4. Perspectives of research on Lithuanian history in the context of updated Historik.

The **course aims** to reflect on the theory and history of periodization models in Lithuanian history and historiography, search for an integral socio-cultural periodization, and identify one's theoretical assumptions in the context of the dissemination of historical science. Thus many traditional themes and problems of Lithuanian history acquire new problematic parameters, and the periodization of the thesis under preparation is problematized and contextualized.

Key literature

1. Rüsen J. Istorika. Istorikos darbų rinktinė. – Vilnius, 2007.
2. Rusen J. Studies in Metahistory, Human Sciences Research Council Pretoria, 1993.
3. Western Historical Thinking. An Intercultural Debate. Edited by Jorn Rusen, BerghahnBooks: New York, Oxford, 2002
4. Nationalizing the Past. Historians as Nation Builders in Modern Europe. Edited by Stefan Berger and Chris Lorenz, Palgrave Macmillan, 2010.
5. Bar M. Historians and Nationalism. East-Central Europe in the Nineteenth Century, Oxford University Press, 2010.
6. Teoria wiedzy o przeszlosci na tle wspolczesnej humanistyki. Antologia, pod redakcją Ewy Domanskiej, Poznań, 2010.
7. Norkus Z. Istorika: istorinis įvadas. Vilnius, 1996. -246 p.
8. Bumblauskas, A. Lietuvos istorijos periodizacijos modeliai socialinės istorijos požiūriu //Lietuvos istorijos studijos, 2006, t. 17, p. 9-26.
9. Bumblauskas, A. Senosios Lietuvos istorija. 1009 – 1795 . - Vilnius, 2005. - 485 p.
10. Bumblauskas, A. Penkios Zenono Ivinskio teorinės novacijos // Lietuvos istorijos

studijos, 1997, nr. 4, p. 14-34.

11. Krapauskas V. Nationalism and Historiography: The Case of Nineteenth-Century Lithuanian Historicism. Boulder, 2000.
12. Švedas A. Matricos nelaisvėje: sovietmečio lietuvių istoriografija (1944 – 1985). Vilnius, 2009.
13. Gieda A. Manifestuojanti Klėja. Istorikai ir istorija Lietuvoje 1883 – 1940 metais. Vilnius: VUL-kla, 2017. 639 p.

Supervising lecturers' names and surnames	Academic degree	Major works in the field (branch) published in the recent 5 years
Alfredas Bumblauskas	Dr. (HP), Professor	<i>Alma Mater Vilnensis: Vilniaus universiteto turtai istorijos skersvėjuose (XVI-XXI amžiai) /</i> Vygintas Bronius Pšibilskis (atsakomasis redaktorius). Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2016. – XXIII, 883 p. Bumblauskas A., Šmidtas E. Žalgiris: kas atsakyta į neatsakytus klausimus? // <i>Lietuvos istorijos studijos</i>, 2016, t. 37, p. 9-32. <i>Žemaitijos krikštas. Christianizacijos procesas XV–XVII amžiuje /</i> Alfredas Bumblauskas, Mangirdas Bumblauskas. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2018. – 372 p. <i>Kultūrų kryžkelė. Vilniaus Švč. Trejybės šventovė ir vienuolynas: kolektyvinė monografija /</i> red. Alfredas Bumblauskas, Salvijus Kulevičius, Ihor Skoczyłas. – Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2018. – 408 p. ; <i>На перехресті культур: Монастир і храм Пресвятої Трійці у Вільнюсі: Колективна монографія</i> за ред. Альфредаса Бумблаускаса, Сальвіоса Кулявічюса та Ігоря Скочиляса / 2-ге, виправл. Й доповн. Видання. (Серія «Київське християнство», т. 16) Львів: Видавництво УКУ, 2018. – 912 с. <i>Lietuvos istorija kiekvienam /</i> A. Bumblauskas, A. Eidintas, A. Kulakauskas, M. Tamošaitis; sudarytojas ir dalykinis redaktorius Alfonsas Eidintas. – Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras, 2018. 439 p. ; <i>Історія Литви кожному /</i> А. Бумблаускас, А. Ейдінтас, А. Кулакаускас, М. Тамошайтіс; наук. Ред. Укр. Вид. Володимир Поліщук. – Київ: Балтія Друк, 2018. – 422, [1] с. <i>Lietuvos istorija: paaugusių žmonių knyga. I dalis /</i> Alfredas Bumblauskas, Mangirdas Bumblauskas. – Vilnius: Baltų lankų vadovėliai, 2017. – 280 p. ; <i>Lietuvos istorija : paaugusių žmonių knyga. Dalis 2, Ilgasis XIX amžius /</i> Alfredas Bumblauskas, Mangirdas Bumblauskas. – Vilnius: Baltų lankų vadovėliai, 2020. – 223 p.

		<i>Alma Mater Vilnensis: trumpas universiteto istorija</i> / parengė Alfredas Bumblauskas ir kiti 10 rengėjų. – Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2019. – 203 p. ; <i>Alma Mater Vilnensis: a short history of the university</i> / [edited by Loreta Skurvydaitė]. – Vilnius: Vilnius University Press, 2020. – 223, [1] p. Bumblauskas A., Edvardas Gudavičius: žmogus – istorijos meistras – akmuo // <i>Lietuvos istorijos studijos</i>, 2020, t. 45, p. 8-21. <i>Epoха Вітовта в історії України: 1387 – 1430</i> / Борис Черкас, Генуте Киркене, Дмитрий Ващук, Альфредас Бумблускас, Лорета Скурвидайтє. – Київ: Балтія Друк, 2020. – 208 с.
Eligijus Raila	Dr., Associate Professor	Lietuvių kalbos normintojai ir norminimo praktikos // Lietuvių kalbos ideologija. Norminimo idėjų ir galios istorija / sud. L. Vaicekauskienė ir N. Šepetys. Naujasis židinys/Aidai, 2016, p. 114-129. Jonas Basanavičius ir Sigmundas Freudas, arba kaip „atgimimo patriarchas“ su nervų ligomis kovojo // <i>Lietuvos istorijos studijos</i>, 2016, t. 38. p. 32-41. Alma Mater Vilnensis. Trumpa universiteto istorija [kartu su A. Bumblausku, B. Butkevičiene, R. Gaidis. S. Jegelevičium, V. Klingaite-Dasevičiene, I. Leonavičiūte, L. Skurvydaite, A. Streikum, T. Vaiseta, D. Vitkauskaitė]. Vilnius: VU leidykla, 2019. 204 p., iliustr. Lietuvystės Mozė. Jono Basanavičiaus gyvenimo ir ligos istorija. Vilnius: Naujasis Židinys-Aidai, 2020. 432 p., iliustr.
Approved by the Doctoral Committee of History and Archaeology 24 October 2024, No 15600-KT-510		
Chair of the Doctoral Committee Prof. habil. dr. Tamara Bairašauskaitė		